

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Mod en ny EU-strategi for tilpasning til klimaændringer — en integreret tilgang

(2017/C 207/10)

Ordfører: Sirpa HERTELL (FI/EPP), medlem af byrådet i Espoo**POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at mange af dets oprindelige anbefalinger vedrørende EU's tilpasningsstrategi (CoR 3752/2013) fortsat gælder og bør læses sammen med denne udtalelse. Det henleder især opmærksomheden på forslagene om en mere direkte sammenkædning mellem tilpasningsstrategien og klimamodstanddygtighed og en videreudvikling af begrebet/vurderinger af »sårbarhed« i de forskellige områder, på forslaget om at lægge større vægt på tilpasningsløsninger, der er baseret på grøn infrastruktur, samt hensyn til biodiversitet og økosystemer, og på advarslen om, at det kan blive nødvendigt også at fastlægge scenarier for tilpasning til en temperaturstigning, som ikke er begrænset til 2 °C, hvis den globale indsats, der følger af Parisaftalen, ikke giver de ønskede resultater;

2. anerkender, at der arbejdes på alle otte tiltag i EU's strategi for tilpasning til klimaændringer (tilpasningsstrategien), og resultaterne begynder at vise sig (f.eks. vedtagelse af nationale tilpasningsstrategier i 75 % af EU-medlemsstaterne, lancering af Mayors Adapt-initiativet, som nu er blevet integreret i borgmesterpagten), og det imødeser derfor Kommissionens evaluering og revision af tilpasningsstrategien. Det understreger, at der her er tale om en løbende proces, hvorunder også medlemsstaterne fortløbende bør ajourføre deres egne strategier, så de holder trit med udviklingen i videngrundlaget og de relevante lovrammer og internationale aftaler.

A. STYRING**Styrkelse af rammerne for flerniveaustyring**

3. Det Europæiske Regionsudvalg erkender, at selvom Kommissionen og medlemsstaterne er nøgleaktører, når det gælder fastlæggelse af de politiske og lovgivningsmæssige bestemmelser, er det primært de lokale og regionale myndigheder, der gennem konkrete tilpasningstiltag skal sikre, at deres områder bliver mindre sårbare over for de forskellige konsekvenser af klimaændringerne, og understreger derfor, at en velfungerende ramme for flerniveaustyring er af allerstørste betydning;

4. opfordrer Kommissionen til at tilskynde til et tættere samarbejde mellem de forskellige myndighedsniveauer (EU, medlemsstaterne, regionale og lokale myndigheder) for at afstemme prioriteter, begrænse modstridende eller parallelle ikkesammenhængende processer til et minimum, maksimere synergier mellem strategier og planer udarbejdet på EU-niveau og nationalt niveau på den ene side og regionalt og lokalt niveau på den anden side og derigennem sikre større politikkohærens, og at tiltagene koordineres og supplerer hinanden;

5. støtter EU-initiativer som borgmesterpagten for klima og energi og nye EU-partnerskaber om dagsordenen for byerne, der giver grobund for koordinerede styringsmodeller på flere niveauer og platforme for samarbejde. De kunne spille en rolle i overvejelser om byers og regioners behov og forbedre samarbejdet. RU imødeser tillige, at der i rette tid etableres et partnerskab om dagsordenen for byerne vedrørende den tematiske prioritet klimatilpasning, herunder dens økonomiske, sociale og miljømæssige dimension;

6. understreger i den forbindelse behovet for større inddragelse af byer og regioner i udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale tilpasningsstrategier og -planer. Det opfordrer derfor EU's medlemsstater til at etablere passende institutionelle strukturer og platforme, som vil fremme fortsat høring og tættere samarbejde (bl.a. via arbejdsgrupper) på en måde, der tager hensyn til medlemsstaternes særlige karakteristika, og beder Kommissionen om at støtte og tilskynde denne udvikling;

7. mener, at regionernes vigtige rolle bør komme bedre til udtryk i den reviderede tilpasningsstrategi (f.eks. i et særligt afsnit), og at der bør være bedre støtte til deres bestræbelser. Regioner varetager således en koordinerende/formidlende funktion i tilpasningsprocessen, idet de sikrer, at de prioriteter, der er fastlagt af medlemsstaterne, stemmer overens med de

regionale behov og forventninger og omvendt. De kan tillige fungere som katalysatorer ved at støtte de lokale myndigheders indsats for at øge modstandsdygtigheden over for natur- og katastroferisici, opbygge kapacitet og udnytte de disponible midler, sådan som de regioner, der deltager i borgmesterpagten som »koordinatorer«, allerede har vist. RU opfordrer Kommissionen til i højere grad at anerkende det ansvar, regionerne påtager sig, og de tiltag, ikke blot de lokale men også de regionale myndigheder iværksætter, inden for rammerne af borgmesterpagten (sådan som det f.eks. sker i forbindelse med RegionsAdapt-initiativet);

8. gør opmærksom på, at de lokale og regionale myndigheder opfatter manglen på en præskriptiv lovramme som en hindring for tiltag i visse medlemsstater. De så derfor gerne et klarere mandat til at iværksætte tilpasningstiltag fra EU og de nationale myndigheder. RU bifalder de nylige tiltag, som nogle medlemsstater har truffet på nationalt niveau for at integrere klimatilpasning i specifik lovgivning (f.eks. vandrammedirektivet og oversvømmelsesdirektivet);

9. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvor mange lokale og regionale myndigheder i EU og medlemsstaterne der har en tilpasningsstrategi eller -plan. På denne baggrund kunne Kommissionen i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder foreslå EU-dækkende og nationale mål om lokale og regionale myndigheders yderligere udvikling af lokale og regionale tilpasningsstrategier/-planer.

B. INDDRAGELSE OG FORVALTNING

Stærkere inddragelse af mange forskellige interessenter og nedbrydning af »silotænkning«

10. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver, at revisionen af tilpasningsstrategien — ud over at etablere en velfungerende ramme for flerniveaustyring — bør lægge større vægt på behovet for inddragelse af mange forskellige interessenter og en tværsektoriel (snarere end en silobaseret) tilgang for at gøre de lokale tilpasningstiltag mere effektive og bedre integrerede. Revisionen kunne medtage (eller henvise til) nogle få konkrete eksempler, som viser fordelene ved at arbejde sammen i stedet for hver for sig med henblik på samskabelse af løsninger på regionalt/lokalt niveau. Den slags deltagesbaserede tilgange bør i høj grad tilskyndes og fremmes, f.eks. via EU-finansierede projekter (såsom indkaldelser inden for rammerne af det fremtidige LIFE eller Horisont 2020);

11. fremhæver vigtigheden af en grundig analyse af succesfaktorerne og hindringerne for de forskellige former for samarbejde mellem videnskabsfolk, fagfolk og politikere på lokalt/regionalt niveau. Disse oplysninger bør udmønte sig i praktiske anbefalinger, som er baseret på konkrete eksempler på (flerinteressent/offentlig-private) partnerskaber, der bør formidles bredt f.eks. via den europæiske klimatilpasningsplatform (Climate-ADAPT);

12. minder om behovet for at øge bevidstheden om behovet for integrerede tilpasnings- og modvirkningstiltag gennem alle de mulige kommunikationskanaler for at opnå størst mulige synergier mellem klimapolitikens to indsatsområder og undgå »uhensigtsmæssig tilpasning«. Med henblik derpå opfordrer RU Kommissionen til i forbindelse med revisionen at se nærmere på innovative mekanismer, der kan øge bevidstheden og accepten blandt lokale og regionale aktører (herunder borgere og virksomheder) og fremme adfærdsendringer.

Investering i kapacitetsopbygning og vidensdeling

13. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver betydningen af at opbygge yderligere kapacitet og udfylde hullerne i viden i europæiske byer og regioner, og mener, at Climate-ADAPT-portalen og det dertil knyttede værktøj vedrørende tilpasningstiltag i byerne, Urban Adaptation Support Tool, er et godt udgangspunkt for dette. Sidstnævnte skal imidlertid løbende styrkes og udbygges, kendskabet dertil skal fremmes, og forbindelsen til borgmesterpagtens platform gøres tydeligere, og det skal gøres mere brugervenligt. RU opfordrer Kommissionen til at inddrage byer og regioner i fastlæggelsen af, hvordan Climate-ADAPT-portalen indrettes, så den bedst muligt imødekommer deres behov, og i beslutningen om, hvorvidt den skal integreres i borgmesterpagtens websted;

14. understreger behovet for hele tiden at indsamle eksempler på god praksis, der er blevet afprøvet lokalt/regionalt. Den gode praksis, som byer og regioner peger på, skal lagres i et enkelt, offentligt tilgængeligt register, som det er let at søge i (såsom Climate-ADAPT-portalen og/eller kataloget over benchmarks på borgmesterpagtens websted), for at fremme erfaringsudvekslingen mellem byer og regioner. Nærmere bestemt bør en sådan database være udstyret med funktioner, der gør det muligt at finde frem til eksempler, der er baseret på nogenlunde samme forhold (såsom klimabetingede risici, befolkningstæthed) eller geografiske karakteristika (såsom beliggenhed i eller tæt ved bjerge, en flod eller havet) med det sigte at udvikle tilpasningstypologier. RU er villig til at bidrage til kortlægningen af succesrig regional praksis og

mobiliseringen af foregangsregioner med udgangspunkt i det arbejde, som er blevet udført af ENVE-underudvalget og gruppen af RU's ambassadører for borgmesterpagten», som bør udbygges og fremmes yderligere;

15. fremhæver, at videnovertførsel også bør fremmes via samarbejde mellem byer. Kommissionen bør identificere, fremme og sikre tilstrækkelig finansiering til hensigtsmæssige peer-to-peer aktiviteter og mentoraktiviteter. De venskabsprogrammer, som allerede er iværksat under borgmesterpagten, har været en succes og værdifulde og bør derfor gentages og udbygges fremover (f.eks. via årlige indkaldelser af ansøgninger);

16. opfordrer kraftigt Kommissionen til at styrke bestræbelserne for at fastlægge en gunstig ramme for kapacitetsopbygning i byer og regioner. Den store mængde EU-initiativer, -redskaber og -programmer, som allerede giver byer og regioner adskillige muligheder for kapacitetsopbygning (f.eks. workshops, webinarer, vejledninger), skaber på nuværende tidspunkt forvirring blandt dem, de er tiltænkt;

17. mener, at Kommissionen — selvom der i særdeleshed med den nylige lancering af den nye one-stop-shop-portal inden for rammerne af EU's dagsorden for byerne er iværksat visse tiltag — bør præcisere, hvad der kendetegner de forskellige tjenester, som tilbydes byer og regioner med henblik på tilpasning, og hvordan de supplerer hinanden, og forpligte sig til at udfylde huller i viden, som opstår i forbindelse med denne kortlægning og gennemgang. Under det arbejde opfordrer RU Kommissionen til at:

- a. udnytte EU's vigtigste initiativ for byer og regioner vedrørende tilpasning, borgmesterpagten for klima og energi, bedst muligt og gøre det til det overordnede paraplyinitiativ for den lokale klimaindsats;
- b. fortsætte integrationen af tilpasningsaspekter i de øvrige EU-initiativer med en by-, regional eller landdistriktdimension;
- c. styrke synergierne med andre partnerinitiativer (f.eks. Regions Adapt, Under2Mou, kampagnen om modstandsdygtige byer) for at trække på deres erfaringer og viden, sikre større sammenhæng og stimulere fælles tiltag, som gavner byer og regioner.
- d. fremme forbindelserne med nationale, regionale og lokale initiativer, der forfølger ambitiøse mål, uanset om de inddrages eller ej i nogle af ovennævnte initiativer, tilbyde muligheder for netværkssamarbejde og partnerskaber.

Udvidelse af videngrundlaget om klimarisici og sårbarheder

18. Det Europæiske Regionsudvalg anerkender, at alle myndighedsniveauer, herunder byer og regioner, har behov for en solid forståelse af klimarisici og sårbarheder i deres område som grundlag for at kunne træffe beslutninger og udforme politikker. Med henblik derpå opfordrer RU Kommissionen til at yde yderligere støtte til rammer for risici- og sårbarhedsvurdering på regionalt og lokalt niveau, da disse vurderinger danner udgangspunktet for enhver tilpasningsstrategi og understøtter evidensbaserede tiltag;

19. understreger, at lokale og regionale myndigheder regelmæssigt gør opmærksom på, at 1) manglen på (adgang til) nyttig og forståelig klimainformation og 2) manglen på ekspertise og erfaringer inden for fortolkning af denne information udgør hindringer for tilpasningstiltag. Der er derfor behov for yderligere bistand i form af dokumentation og udveksling af god praksis, som i første omgang kan vejlede dem gennem den allerede eksisterende information og dernæst hjælpe dem med at nedjustere og udlægge virkningerne på by-/regionsniveau;

20. opfordrer Kommissionen til at yde yderligere støtte til byers og regioners vedvarende bestræbelser inden for klimaprognoser og risikovurdering ved at optrappe de (forsknings)aktiviteter, der er knyttet til at finde de rigtige (risikomodellerings)værktøjer og -metoder, udvikle (makro)regionale scenarier for klimapåvirkningen og etablere netværk af klimatjenester (under Horisont 2020-programmet) på internationalt, europæisk og (sub)nationalt niveau. Den slags netværk af klimatjenester trækker på de relevante eksperter og dataleverandører (f.eks. forskning) og gør den eksisterende information og viden tilgængelig og forståelig for lokale og regionale politikere;

21. fremhæver vigtigheden af støtte til afdækning af klimarisici med det sigte at fremme tilpasningstiltag og tiltrække investeringer. Adskillige nye frivillige og/eller privatdrevne initiativer til at afdække klimarisici er ved at tage form, og Kommissionen kunne støtte og fremme disse yderligere;

22. hilser det i den forbindelse velkommen, at Kommissionen har taget initiativ til at se nærmere på mulighederne for samarbejde med forsikringsbranchen som vigtig leverandør af data og potentielle investeringer. Det opfordrer Kommissionen til at foretage en vurdering af forsikringsordninger, som kan skabe incitamenter for risikoforebyggelse og fremme skadebegrænsning og til at samarbejde med forsikringsselskaber for at sikre, at de deler deres viden og ekspertise inden for risikomodelering og katastroferisikostyring med den offentlige sektor. De eksisterende vellykkede partnerskaber bør fremmes yderligere i den reviderede strategi som inspiration og motivation for andre. Derudover fremhæver det i denne sammenhæng, at der for byer og regioner, der af forsikringsselskaber vurderes til at være »højrisiko«, kan være særlige vanskeligheder forbundet med investeringer og udvikling, og det opfordrer Kommissionen til under revisionen at se på, hvordan den slags problemer kan løses.

Stræben efter socioøkonomiske gevinster

23. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at den reviderede strategi skal lægge mere vægt på fordelene ved at foretage vurderinger af de socioøkonomiske følger af tilpasning. Den slags socioøkonomiske analyser er vejledende for beslutningstagerne, da de får et klarere overblik over de mulige omkostninger og gevinster ved aktiv tilpasning i forhold til ikke at gøre noget og bidrager derfor til at øge bevidstheden, forståelsen af kapacitetsbegrænsninger og indkredsningen af de mest økonomisk levedygtige politiske løsninger;

24. gør opmærksom på, at byer og regioner har brug for yderligere information om de forskellige metoder, der findes, og som kan anvendes til vurderinger af den type (f.eks. cost-benefit, flerkriterier, interessentbeslutning, forsøg og iagttagelse) og deres relevans i forskellige kontekster, og foreslår derfor, at Kommissionen yder passende støtte via sine referenceplatforme: Climate-ADAPT og borgmesterpagten.

Overvågning, rapportering og evaluering af tiltagene

25. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver behovet for at give de lokale og regionale myndigheder de rigtige overvågnings-, rapporterings- og evalueringsværktøjer og -indikatorer til at skabe et vidgrundlag for og understøtte den lokale tilpasningsplanlægning. Sidstnævnte kunne igen fremmes via referenceplatformene for tilpasning (Climate-ADAPT og borgmesterpagten);

26. er overbevist om vigtigheden af at sørge for, at de internationale, europæiske, nationale og regionale/lokale rammer for overvågning, rapportering og evaluering er kompatible og bygger på hinanden, da det vil være garanti for sammenhæng og minimere byrden for byer og regioner;

27. glæder sig over fremskridtene i den henseende siden offentliggørelsen af tilpasningsstrategien med udviklingen af resultattavlen for tilpasningsberedskab for EU-medlemsstaterne og borgmesterpagtens overvågnings- og indberetnings-skemaer for de byer, som har undertegnet pagten, og finder det positivt, at de to er tæt forbundne, men mener, at der stadig er behov for yderligere fremme af og vejledning i brugen af dem (f.eks. på borgmesterpagtens websted);

28. betoner, at der bør tilstræbes flere synergier med andre parallelle partnerinitiativer på internationalt og europæisk niveau (f.eks. Regions Adapt, CRAFT, modstandsdygtige byer), som har deres egne systemer for overvågning, rapportering og evaluering, men påpeger, at yderligere harmonisering eller samarbejde ikke bør være til skade for byers/regioners behov og interesser.

C. FINANSIERING

Fremme af adgangen til offentlig finansiering

29. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder de eksisterende EU-finansieringsinstrumenter, der yder støtte til lokale og regionale klimatiltag (de europæiske struktur- og investeringsfonde, men også Horisont 2020, LIFE, Den Europæiske Solidaritetsfond, faciliteten til finansiering af naturkapital), men understreger, at det fortsat er adgangen til disse fonde, der er den største udfordring for byer og regioner. RU opfordrer derfor Kommissionen til at sørge for, at de europæiske lokale og regionale myndigheder får 1) lettilgængelig og forståelig information om de fonde og finansielle instrumenter, der yder støtte til udarbejdelse og gennemførelse af deres handlingsplaner, og 2) yderligere retningslinjer og bistand vedrørende adgang til og anvendelsen af de eksisterende instrumenter, eventuelt flere i kombination (f.eks. via skræddersyet uddannelse);

30. minder om sit forslag om en »livscyklustilgang« til cost-benefit-analyser af kapital, så det sikres, at investeringer i klimamodstandsdygtighed betaler sig på lang sigt. Det bør kræves af regnskabs- og risikoregistre, at de medregner de økonomiske, miljømæssige og sociale følger af tiltag og anlægsinvesteringer, der ikke tager højde for klimaændringerne, eller følgerne af ikke at foretage sig noget;

31. håber, at den reviderede strategi vil lægge større vægt på regionernes potentielle rolle med hensyn til at lette adgangen til bestemte finansieringsordninger. Nogle regioner medvirker allerede til at forvalte og omfordele EU's strukturfondsmidler, idet mindre projekter etableret lokalt af kommuner samles og slås sammen, eller de yder finansiering direkte. RU fremhæver imidlertid, at der er behov for yderligere retningslinjer, der kan hjælpe disse forvaltningsmyndigheder med at få fuldt udbytte af de EU-midler og innovative finansielle instrumenter, der er til rådighed;

32. opfordrer Kommissionen til at se nærmere på idéen om en fast-track-adgang til finansielle instrumenter, navnlig for bestemte lokale og regionale myndigheder med udgangspunkt i faktorer som, at de i) allerede åbent har forpligtet sig til at iværksætte omfattende tilpasningsforanstaltninger (f.eks. ved at tilslutte sig borgmesterpagten), ii) har gennemført en omfattende risiko- og sårbarhedsvurdering eller iii) har udarbejdet en handlingsplan for tilpasning. Kommissionens revision af de forudgående betingelser for adgang til bestemte fonde og af udvælgelses- og tildelingskriterierne for tilskud under de forskellige programmer (Horisont 2020 og LIFE) kunne muliggøre og fremme en sådan hurtigere adgang. Denne kurs bør også undersøges mere resolut under de europæiske struktur- og investeringsfonde med en anbefaling om, at alle forvaltningsmyndigheder benytter den mulighed, der allerede findes i nogle regionale operationelle programmer, for at prioritere initiativer i handlingsplaner for bæredygtig energi og handlingsplaner vedrørende bæredygtig energi og klimainsats, vedtaget af kommuner, som deltager i Borgmesteraftalen.

Finjustering af de eksisterende finansieringsinstrumenter

33. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Kommissionens initiativ — under det forberedende arbejde med den næste flerårige finansielle ramme (FFR) — om at gøre status over udviklingen i gennemførelsen af de forskellige EU-fonde samt anvendelsen af tilskud og andre finansielle instrumenter (f.eks. erfaringer med LIFE-programmet og indlemmelse af klimatiltag i ESI-fondene). Dette bør være en hjælp til at 1) foreslå den rette sammensætning af både generelle og mere tilpasnings-specifikke finansieringsinstrumenter uden at begrænse de nødvendige budgetmæssige ressourcer til modvirkning af klimaændringer og 2) formulere anbefalinger til de kommende projektindkaldelser (f.eks. under LIFE- og Horisont 2020-programmerne) og derved udfylde de tilbageværende huller i finansieringen af lokale klimatilpasningstiltag;

34. understreger, at LIFE-programmet, og mere specifikt de integrerede projekter for klimainsatsen (IP'er) under LIFE, af byer og regioner betragtes som et af de vigtigste finansielle redskaber til at afprøve, gøre forsøg med og vise tilpasningstiltag via en tværsektoriel tilgang og på et udstrakt geografisk område (regionalt, flerregionalt, nationalt, tværnationalt) og opfordrer derfor kraftigt Kommissionen til at udvide og støtte det yderligere.

Fremme af investeringer

35. Det Europæiske Regionsudvalg erkender, at mange europæiske byer og regioner har et enormt uudnyttet potentiale for at tiltrække flere investeringer, og at mange af dem tillige støder på alvorlige hindringer for at foretage deres egne investeringer;

36. mener, at Kommissionen derfor fortsat bør søge efter nye metoder til at sikre, at lokale og regionale myndigheder investerer i tilpasningstiltag, og opfordrer Kommissionen til at sikre dem passende ekspertrådgivning, vejledning og støtte til at skabe grundlaget for rentable investeringer (f.eks. gennem Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning eller andre målrettede kapacitetsopbyggende aktiviteter) og indhente finansiering. Under revisionen kunne der fremlægges eksempler på mekanismer for inddragelse af private investorer og samarbejde med forsikringselskaber, og Kommissionen bør yde yderligere støtte til pilotinitiativer i den henseende.

Blanding og kombination af offentlige og private midler

37. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at byer og regioner bør have hjælp til at finde den kombination af offentlige og private midler fra internationale, europæiske, nationale og lokale kilder, som i lyset af deres lokale forhold er mest hensigtsmæssig til finansiering af tilpasningstiltag. Som det blev fremhævet i midtvejsevalueringen af FFR 2014-2020, skal Kommissionen se nærmere på, hvordan det udækkede investeringsbehov kan afhjælpes ved at kombinere EU-, nationale og private midler.

D. INTERNATIONAL INDSATS**En international udfordring, der kræver en international løsning**

38. Det Europæiske Regionsudvalg anerkender, at den internationale dialog om klimaspørgsmål er blevet intensiveret i de senere år og har udmøntet sig i nye internationale aftaler som Sendairammen for katastroforebyggelse 2015-2030, 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og Parisaftalen om klimaændringer — og opfordrer derfor Kommissionen til at forankre sin indsats yderligere i disse globale rammer, styrke sin rolle som forbillede samt bidrage til at skabe synergier mellem dem;

39. understreger, at det grænseoverskridende aspekt af klimarisikohåndtering bør afspejles bedre i revisionen. I den henseende forekommer makroregionalt samarbejde at være en god metode til at fremskynde klimatilpasningen i EU, idet det fremmer informationsudvekslingen, og indsatsen samordnes på tværs af administrative grænser. Kommissionen bør derfor overveje at udvide og yde yderligere støtte til de tværnationale pilotinitiativer som f.eks. dem i Donauområdet, Østersøområdet, Alperne og området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav til andre makroregioner i og uden for Europa;

40. opfordrer Kommissionen til at lægge større vægt på gevinsterne ved samarbejde mellem regioner (og byer). Med henblik derpå vil den nye globale borgmesterpagt for klima og energi give regioner andre steder i verden nye muligheder for at trække på europæiske erfaringer og eksempler, men samtidig være en lejlighed for europæiske lokale og regionale myndigheder til at lære af myndigheder i andre verdensdele;

41. gør opmærksom på, at revisionen i lyset af UNFCCC's nylige prognose for fremtidige migrationsstrømme bør uddybe forbindelsen mellem klimatilpasning og migration og derfor indeholde et nyt kapitel om de udfordringer og muligheder, der udspringer af migration som følge af klimaændringer. Med henblik derpå bør Kommissionen undersøge, hvordan byer og regioner i højere grad kan støttes i at finde løsninger på mobiliteten og muligvis integrationen af migranter og flygtninge;

42. ønsker afslutningsvis, at gøre det klart, at det er meget interesseret i at deltage i interessenthøringen om revisionen af tilpasningsstrategien, som Kommissionen vil gennemføre i starten af 2017, og betragter anbefalingerne i denne udtalelse og i andre udtalelser om spørgsmål af relevans for tilpasning⁽¹⁾ for et godt udgangspunkt for den kommende debat.

Bruxelles, den 9. februar 2017.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹⁾ Et effektivt vandforvaltningssystem: en strategi for innovative løsninger — ordfører: Cees Loggen
Midtvejsevaluering af LIFE-programmet — ordfører: Witold Stepień
Handlingsplan for Sendairammen for katastroforebyggelse 2015-2030. En katastroferisikobaseret tilgang til alle EU-politikker — ordfører: Adam Banaszak
Gennemførelse af den globale klimaaftale — en territorial tilgang til COP22 i Marrakesh — ordfører: Francesco Pigliaru.